

**BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
FACULTY OF PHILOLOGY
HUNGARIAN STUDIES DOCTORAL SCHOOL
HUNGARIAN DEPARTMENT OF ETHNOGRAPHY AND
ANTHROPOLOGY**

**Socio-cultural changes within the Hostat community
from Cluj-Napoca**

**Changes in the lifemode of five families belonging to the Hostat
community in the mirror of three generations
Doctoral thesis abstract**

Doctoral advisor:
dr. Pozsony Ferenc
university professor

Doctoral student:
Gál Tünde

Cluj Napoca
2012

Table of contents

1. Introduction	7
1.1 The relevance and justification of the theme	7
1.2 The aims and methods of the research	13
1.3 The structure of the thesis	16
2. The research results linked with the concept of lifemode	17
2.1 The concept of lifemode.....	17
2.2 Material culture	21
2.3 Interior furnishing	28
2.4 The culture of alimentation	32
2.5 Free time.....	37
2.6 Child rearing.....	41
2.7 Summary	43
3. The bibliography linked with the Hostat community	45
4. The historical presentation of the Hostat community	51
4.1 The meaning of the word Hostat	51
4.2 Origin	53
4.3 Occupation	54
4.4 Institutions.....	56
4.5 Interior furnishing, traditional alimentation	60
4.6 The structure of the family	61
4.7 Folk costume	62
4.8 The Hostat in the mirror of economical and social changes	63
4.9 The Hostat people on the market in 2012	69
4.10 Community life after 1990	72
4.11 Neighbourhoods where Hostat people live in 2012	74
4.12 Summary	76
5. The Adorján family	78
5.1 Presentation of the lives of the family members	78
5.2 Occupation, child rearing	83
5.3 The structure of the building plot, Interior furnishing	89
5.4 Alimentation.....	104
5.5 Free time	107
5.6 Conclusions	110
6. The Butyka family from Arad street	115
6.1 The presentation of the lives of the family members	115
6.2 Occupation, child rearing	121
6.3 The structure of the building plot, Interior furnishing	127
6.4 Alimentation.....	136
6.5 Free time	139
6.6 Conclusions	142
7. The Zágoni Szabó family	147
7.1 The presentation of the lives of the family members	147
7.2 Occupation, child rearing	151
7.3 The structure of the building plot, Interior furnishing	158
7.4 Alimentation	166
7.5 Free time.....	168

7.6 Conclusions	170
8. The Gáspár family	174
8.1 The presentation of the lives of the family members	174
8.2 Occupation, child rearing	179
8.3 The structure of the building plot, Interior furnishing	182
8.4 Alimentation	190
8.5 Free time	191
8.6 Conclusions	193
9. The Butyka family from the Cukorgyar street	196
9.1 The presentation of the lives of the family members	196
9.2 Occupation, child rearing	199
9.3 The structure of the building plot, Interior furnishing	203
9.4 Alimentation	211
9.5 Free time	213
9.6 Conclusions	214
10. Summary	217
11. Bibliography	230
12. Annex	245
I. List of interviewees	245
II. Interviews	246
III. List of photo titles	376
IV. Photos	383

1. Key words: lifemode, interior furnishing, alimentation, free time, child rearing strategies, career orientation, family, generations.

2. Doctoral thesis abstract:

The Hostat community is part of the Hungarian population of Cluj-Napoca. They belong to the city but in the same time they have created a special culture, traditional agricultural methods, customs and some families are still living in the shadows of the blocks of flats. (Pillich 1984, 57) From the point of view of occupation they were agricultural workers and they had unique techniques of working the land. They were different from the wage workers of the city and also from the people of the surrounding villages: they produced many types of vegetables. The urbanization and collectivisation changed their ways of life and most of the families gave up agriculture. As a consequence of the modernisation process of the government in the 80s most of the Hostat houses and gardens were destroyed which was another element that lead to the changes in the lifemode of the families. Within these great economic and social changes it is important to research the changes of the different generations, what kind of lifestyles do they choose and in what sense is their choice determined by the life-patterns offered by society. On the one hand the decisions are born because of the economical effects and on the other hand the family in which one is socialized has a great impact on the different generations and their choices. The family is an important unit within which the child is socialized, the lifemode of the parents constitutes reference for the younger generation. In the five Hostat families that I researched I looked closer at some categories which I find important in the study of lifestyle changes: occupation, child rearing, interior furnishing, alimentation, free time. I presented my results through five case studies.

2.1 Occupation: The change in occupation is and important part of the lifemode researches. (Lammel 1984, 333) The differences between generations show how the special agricultural lifestyle has changed over the past years, specially after 1990. (Pillich-Vetési-Vincze 1984, 94) The life of the first generation was determined by agriculture. The family was the unit of production and the following generations inherited the land with the special knowledge. In the second generation only 50% continued this way of life and they still continue the unique life mode of their parents. In the period of collectivisation they had other jobs as well. In this period many women worked at the Toy factory. Among the researched families Szalma Julianna was a technological drawer, Bányai Zsuzsanna worked as an engineer, Tóth Rozália worked at the Toy factory. Most men were plumbers. They didn't give up working in

agriculture, after worktime they also went home worked the land and sold their products at the market. They were the ones who continued the tradition of the family after they year 1990. It was very hard for this generation because compared with their parents they didn't have the chance to inherit the „special knowledge” of working the land. It was new for them that they had to buy everything, the crops, the modern agricultural machines and also the market changed, they have to pay large amounts of money for a small place at the market. Through the interviews with the informants I came to the conclusion that continuing the tradition of their parents was very hard for them under these changing circumstances. In most cases the parents are still helping their children with their advice. We may interpret all these elements as parts of the change in the lifemodes of the families. The setback in the life strategies of the parents led to differences in mentality between the two brothers of the following generation. In the Adorjan family Adorján József is the one who continues agriculture while his sister is a pharmacist. In the Butyka family from Arad street Banyai Zsuzsanna is the one who continues the occupation of the family, while her brother lives in Austria and works as a plumber. In the Zagoni Szabo family Szalma Julianna is the one who is still working in agriculture while her brother lives in Hungary and he is an entrepreneur. In the Gaspar family Jakab Gyongyi follows the occupation of her parents while her sister works at a school. The identity of the Hostat community has changed over the years, it includes not just the differences between village-city but also city-abroad. Zagoni Szabo Istvan lives in Hungary and in the same time he is the editor of the webpage of the Hostat community, Butyka Ferenc lives in Austria but he is still planting Hostat vegetables in his garden. Banyai Erika, who belongs to the third generation, lives in America but she has a garden in which she plants tomatoes brought from her grandma. Besides these, the Hostat families who moved to Hungary, organize the special ball there every year.

For the third generation the life strategy of the previous generation is a negative model, they distance themselves from agriculture and they choose other occupations. In their case the land is not important, they lay emphasis on the house and its comfort. Among the researched third generation only 5 % continues the lifestyle of the parents. Toth Jozsef Levente is the only person who is still working in agriculture. In this case we face a return to the agricultural way of life which isn't perceived as a compulsory job, it is part of the hard work centered lifestyle. This young person continues the tradition not only for material purposes: *In the end we don't do this to get rich and make profit. We do this to subsist and if we can we want to continue.* (Toth Jozsef Levente)

From the point of view of occupation as a conclusion we might state that the change within this category happened within all families gradually and in the same time the attitude towards agriculture changed as well.

The occupation is closely linked with child rearing. In the case of the first generation the children took part in the work process and because of this they didn't have the chance of studying further. The changed attitude toward the future has an impact on the family. The family perceived as a unit of production and education based on hard work was important. The third generation changed its attitude because they saw how unstable agriculture was so they lay emphasis on educating their child. Occupation is a very essential aspect which shows the basic changes in lifestyle and it also brings about change in the living sphere of people.

2.2 Child rearing: The rearing of children is closely linked with the concept of work. For the first generation work was the central part of their childhood. In this process they didn't just learn how to work, they also learned the basic moral aspects. (Jávör 2000, 669) Among the researched families the second generation lays emphasis on education, on the special needs of their children and on their individual talent. For Adorjan Jozsef and his wife religious aspects were important. For Butyka Ferenc and Butyka Eniko communication with their children is on first place. For Zagoni Szabo Istvan respect towards parents and christian ethics are part of their strategy. Religion is an essential characteristic of their mentality. For Agoston Jancsi Anna and her husband the „advancement in society” is important, they want a higher social status for their children. In the Jakab family the idea of change is essential, and because of this they don't include their children in the work of agriculture. Toth Rozalia and her husband would like their son to have another job but in this case Toth Jozsef Levente decided to continue the occupation of his parents.

The changed ideas about child rearing had a great impact on the place of the child within the family. In the case of the third generation we face a change in the mentality of the people, they accept the choices of their children. For example for Bathory Zoltan independence is an important element in child rearing.

As a conclusion we can say that the work culture that was handed over the three generations has changed. Gradually education replaced the importance of agricultural work. In a sense it is a tool for success and in another sense the children want to place themselves over the previous generations. Education and the search for other jobs shows that agricultural work becomes less important.

2.3 The structure of the building plot-Interior furnishing: With the emergence of different services the consumer role of the family has changed. New lifestyle patterns appeared which

are more comfortable and all these show the fact that production is only on the second place. The structure of the building plot is also closely linked with occupation because the measure of the houses and the agricultural buildings say a lot about the strategy of the family.

In the case of the first generation agriculture was essential, so besides the house they lay greater emphasis on the agricultural buildings, the large gardens and yards. In all cases the summer-house was part of the building plot, where they usually cooked during summer and prepared the product for the market. According to tradition, as a marriage portion, all parents gave a house to their children. Zagoni Szabo Istvan and his wife built two houses on the building plot because they hoped that their children would stay with them but their son moved to Hungary and their daughter, who remained, changed the interior furnishing of the traditional house.

In the second generation for those who continued the agricultural work the agricultural buildings were important but for those who didn't continue the house and its structure was more important. They usually built two storey houses and they lay emphasis on comfort and new, modern modes of interior furnishing. They didn't continue the tradition of the three room house structure. It is important for them that each person should have his or her own space. Each room has its own role, the difference between private and public became more and more essential. They distance themselves from the traditional interior furnishing, in the homes based on the new lifestyle there is modern furniture which follows the latest fashion.

In the case of the third generation, most people live with their parents. The ones who don't they live in huge two storey houses and compared to their parents they have their own individual style.

2.4 Alimentation: The people belonging to the first generation produced all the necessary food for their family. Because of the hard work they usually ate food which contained more calories. In the second generation we face differences in mentality between the two brothers. Adorjan Jozsef, Banyai Zsuzsanna, Jakab Gyongyi and Toth Rozalia continued the agricultural way of life, which means that as their parents they produce the necessary vegetables and other goods for their families. They lay emphasis on giving vegetables and other home made products to their children. The Butyka family in Austria buys only bio and healthy food from Hungary. The Zagoni family usually buys products from their own CBA supermarket. The meals in this case are characterised by variety, the young generation pays attention to what they eat and they also try to choose the food products which are healthier.

The third generation doesn't work the land anymore and they don't keep animals either. They live by the modern eating habits of the 21st century. They buy the products from supermarkets and they also eat junk food. In this case eating and time is closely linked. While in the first generation work and production meant the same, in the third generation work means that they leave home and don't have enough time for producing goods and preparing meals at home.

The issue of alimentation includes all the household objects, different machines which appear in the case of the second and third generation. The aim of these is to make the household jobs easier and quicker. The attic and the cellar have lost their primary role which were replaced by the refrigerator.

In the case of the third generation the value of work has changed, it is not an aim but a tool and perceived like this besides interior furnishing and alimentation they can lay more emphasis on free time activities.

2.5 Free time: In peasant society work and free time meant the same. People mastered their time, they had their own particular rhythm. On Sundays and holidays they didn't work, this was sacred time and they used it for sociability. (Granasztói 2000, 109)

The traditional people belonging to the Hostat community had a special way of organizing time. Work and home meant the same. They had strict plans and all these elements contributed to a special timetable. For the first generation free time meant that on Sundays they went to church or they gathered and organized balls. The windup of the streets where most of the Hostat people lived also contributed to the change in free time. There were less people and this meant that the gatherings and balls became less important. Most people had an industrial job which changed their ways of thinking about time.

In the second generation the people who continued the tradition of the family have free time only in the winter period. The absence of free time can also be noticed in the case of the businessmen. Zagoni Szabo Istvan and his wife structure their time according to their store, the process of provisioning, closing. Some, who don't work the land and don't have a business have a hobby. Butyka Ferenc owns career pigeons and has won several medals at different competitions.

In the third generation the main free time activities are: sports, journeys, reading, going out with friends. Most of the time is about looking after a business, provisioning and all the family members structure their time based on these activities. Toth Jozsef is the only young person who goes to the market even on Sundays, so in this case work and free time means the same.

The concept of time is always linked with personal activities, it is made up of plans which were made in the past, of the present and the future aspirations. (Váriné Szilágyi 1984, 92) The people belonging to the different generations have learned that they can manipulate time and everyday activities and they are responsible for structuring their own time which they can control.

The young generation doesn't want to continue the lifestyle of their parents and grandparents, they are pessimistic about the future of agriculture. The life-modes of the previous generations showed a possible model which they don't wish to follow anymore.

Influenced by the economic and social changes the lifemode of the third generation changed and they believe that leading an agriculture-centered lifestyle doesn't have any sense anymore and this is why they look for other trades and they want to build their lives, relationships, everyday activities and future based on their new occupation.

3. Selected bibliography

A magyar nyelv értelmező szótára

1960 *hóstat* /szócikk/. III. kötet. Akadémiai Kiadó. Budapest. 344.

ANDERSEN, Jesper – HOJRUP, Thomas

2008 *The Tragedy of Enclosure. The Battle for Maritime Resources and Life-modes in Europe*. In: *Ethnologia Europaea*. 38: 1. Museum Tusulanum Press, University of Copenhagen. 29–41.

ANDORKA Rudolf

1996 *Bevezetés a szociológiába*. Aula Kiadó, Budapest

APPADURAI, Arjun

2008 *Az áruk és az érték politikája*. In: *Replika* 63, *Tárgytranszformációk: határátlépés, életrajz, identitás*. 61–107.

ASZTALOS Lajos

2012 *Hóstat*. In: *Szabadság*. Január 25. 10.

2012 *Hóstat*. In: *Szabadság*. Február 15. 10.

BALASSA Iván

1942 *Az a-zás a kolozsvári Hóstát nyelvében.* In: Bárczi Géza – Szabó T. Attila (szerk.): *Magyar népryelv III.* Magyar Népryelvkutató Intézet – Erdélyi Tudományos Intézet, Debrecen–Kolozsvár, 57–69.

BALASSA Iván – FÜZES Endre – KISBÁN Eszter

1997 *Magyar Néprajz IV. Életmód.* Akadémiai Kiadó. Budapest

BÁNHÁZI Emőke

2004 *Margitta lakossága a történeti demográfiai adatok tükrében.* In: Pozsony Ferenc – Szabó Á. Töhötöm (szerk.): Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 12. Kolozsvár. 71–130.

BÁTI Anikó

2000 *Tárgyak-technológiák-szokások. Egy borsodi község táplálkozáskultúrájának változása a 20. század második felében.* In: Cseri Miklós – Kósa László (szerk.) *Paraszti múlt és jelen az ezredfordulón.* Magyar Néprajzi Társaság. Szentendre

2009 *A jól felszerelt konyha. Kell ma még tudni főzni?* In: *Ethnographia* 120. 3. sz. 257–265.

BARABÁS Jenő

1977 *Néprajz.* In: *Magyar Néprajzi Lexikon III.* 750–751.

BAUMAN Zygmunt

2001 *Identitás és globalizáció.* In: *Lettre.* 42. sz. 1–5.

2005 *A munkaetikától a fogyasztás esztétikájáig.* *Replika.* 52. sz. 221–237.

BENDA Gyula

1991 *A polgárosodás fogalmának történeti értelmezhetősége.* In: Gyurgyák János (szerk.): *Századvég.* 2–3. sz. Századvég Kiadó. Budapest. 169–177.

2001 *Keszthely – egy monografikus társadalomtörténeti kutatás tanulságai.* In: A Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézetének 2001. Évi Történeti Demográfiai Évkönyve. Budapest. 223–249.

BENDIX Regina – ORVAR Löfgren

2007 *Double homes, double lives? Ethnologia Europaea* 37: 1–2. Museum Tusculanum Press.
University of Copenhagen. 7–15.

BERGER, Brigitte

1998 *A modern vállalkozás kultúrája*. Replika 29 (3). 171–184.

BERTA Péter

2008 *Szubjektumok alkotta tárgyak – tárgyak által konstruált szubjektumok*. Replika 63. sz.
Tárgytranszformációk: határátlépés, életrajz, identitás. 29–61.

BÉRES István

2007 *Fotózás a terepen*. In: Kovács Éva (szerk.) *Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet*.
317–332.

BÓDY Zsombor

2004 *Kislakás, társasház, családi ház. Lakásépítkezés és az otthon ideáljának változása
Budapesten az első világháború körül*. Századvég. 34. sz. Századvég Kiadó. Budapest.
27–57.

BOURDIEU Pierre

1997 *Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke*. In: Angelusz Róbert (szerk.): *A
társadalmi rétegződés komponensei*. Új Mandátum Könyvkiadó. Budapest. 156–178.

BORSÁNYI László

1998 *A megfigyelési technikák az etnológiai terepmunkában*. Ethnographia 99. 53–82.

CSETRI Elek

2005 *Kolozsvár népessége*. In: Rubicon. 2005. 2–3 sz. 68–71.

DIÓSZEGI Anna

2002 *Életem története. Emlékek a kolozsvári Hóstátról*. Kriterion Könyvkiadó. Kolozsvár

DANIELSEN Hilde

2010 *Diversity and the Concept of Place. Inclusion and Exclusion. Mechanisms Among Norwegian City-Dwelling Parents.* Ethnologia Scandinavica vol. 40, Lund. Sweden, 68–82.

KÓS Károly

1972 *Kolozsvár népviselete.* In: Dr. Kós Károly (szerk.): *Népélet és Néphagyomány.* Kriterion Könyvkiadó. Bukarest. 204–207.

1977 *Régi Hozománylevelek Kézdivipolyánról.* In: Kovács János (szerk.): *Művelődés,* Január XXX évf. 1. sz. Bukarest. 23–26.

1979 *Szemponatok a népi tárgyi világ kutatásához.* In: Kovács János (szerk.): *Művelődés,* Szeptember XXXIII. évf. 9. sz. Bukarest. 28–29.

KÓSA László

1977 *Anyagi kultúra.* In: *Magyar Néprajzi Lexikon* I. 108.

EGRI László

1987 *Kik a hóstátiak?* In: Bálint István János (szerk.): *Kincses Kolozsvár I.* Magvető Könyvkiadó. Budapest. 231–232.

EGYED Ákos

1994 *Kolozsvár szerepkörei.* In: *Korunk* 3. f. V. évf. 9. sz. 4–10.

1995 *A korszerűsödő Kolozsvár.* In: *Helikon* VI. évf. 21. sz. 20–22.

2004 *Az erdélyi magyarság történetéből. 1790–1914.* Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Kolozsvár

2005 *A modern Kolozsvár születése.* In: *Rubicon.* 2–3. sz. 16. évf. 72–84.

ENEVOLD, Jessica – HAGSTROM, Charlotte

2009 *Mothers, Play and Everyday Life. Ethnology meets game studies.* *Ethnologia Scandinavica,* vol. 39. Lund. Sweden. 27–42.

FALUSSY Béla

2004 *Az időfelhasználás metszetei.* Új Mandátum. Budapest

FARAGÓ Tamás

2000 *A paraszti társadalom morfológiai leírása*. In: Paládi-Kovács Attila (főszerk.): *Magyar Néprajz VIII. Társadalom*. Budapest. 391-483.

FEDERMAYER Éva

1999 *A polgári lakáskultúra és ezredfordulós nőiesség: Elmélkedés a magyar lakáskultúra-beszédmódról*. Replika 35. sz. 105–115.

FEHÉRVÁRY Krisztina

2002 *American kitchens, luxury bathrooms and the search for a Normal Life In Postsocialist Hungary*. *Ethnos*, vol. 67:3. Routledge Journals. 369–400.

FEJŐS Zoltán

2000 *Az idő-képzetek, rítusok, tárgyak*. In: Fejős Zoltán (szerk.): *A megfoghatatlan idő. Tanulmányok*. Néprajzi Múzeum. Budapest. 7–19.

2003 *Tárgy-fordítások*. Gondolat Kiadó. Budapest

FÉL Edit

1944 *Egy kisalföldi nagycsalád társadalom-gazdasági vázlata*. In: *Kisalföldi közlemények I.* 3–24. sz. Érsekújvár: A SZMKE Kisalföld-kutató Intézetének kiadása.

2001 *Család, nagycsalád, nemzetség*. In: Hofer Tamás (szerk.): *Régi falusi társadalmak*. Fél Edit néprajzi tanulmányai. Kalligram Könyvkiadó. Pozsony 27–113.

FÉL Edit – HOFER Tamás

1970 *A kalotaszegi kelengye. Kísérlet a tárgyi világ rendjének feltárására*. In: Szolnoki Lajos (szerk.): *A Néprajzi Múzeum Füzetei*. 37. szám. Budapest. 15–36.

1997 *Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban*. Balassi Könyvkiadó, Budapest

FERENCZ Zsolt

2011 *Hóstatí szobákat rendeznének be a Kétágú templom tornyában*. In: Szabadság. Július 23. 1.

FRYKMAN, Jonas – ORVAR, Löfgren

2005 *Culture Builders: A Historical Anthropology of Middle-class Life*. Rutgers University Press, London

GAAL György

1995 *A Hóstat*. In: Gaal György (szerk.) *A Magyarok utcája. A kolozsvári egykori Bel- és Külmagyar utcák telkei, házai, lakói*. Az Edélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Kolozsvár. 142–144.

GAGYI József

2009 *Fejezetek Románia 20. századi társadalomtörténetéhez*. Mentor Kiadó. Marosvásárhely

GAZDA Klára

1980 *Gyermekvilág Esztelneken*. Kriterion Könyvkiadó. Bukarest

GRANASZTÓI Péter

1995 *Szórakozási szokások a Városligetben*. Ethnographia (106:2) 937–952.

1998 *Eltűnt mindennapok nyomában. Mezővárosi társadalom a tárgyak tükrében. Kiskunhalas 1760–1850*. In: Tabula. 1–2. sz. 25–60.

2000 *Munkaidő, szabadidő, szórakozás. A társadalmi idők átalakulása a 19. században és 20. század első felében*. In: Fejős Zoltán (szerk.): *A megfoghatatlan idő. Tanulmányok*. Néprajzi Múzeum. Budapest. 103–117.

2008 *Lakótérhasználat és mindennapi gesztusok elemzése inventáriumok segítségével. Kiskunhalas 1760–1850*

2010 *Az eltűnt mindennapok nyomában. Mezővárosi társadalom a tárgyi világ tükrében. (Kiskunhalas 1760–1850)* Néprajzi Múzeum. Budapest

GYÁNI Gábor

1997 *A mindennapi élet, mint kutatási probléma*. In: Aetas 1. sz 151–162.

1999 *Az utca és a szalon. A társadalmi térhasználat Budapesten (1870–1940)*. Új Mandátum Könyvkiadó. Budapest. 112–163.

GILYÉN Nándor

1995 *A parasztház alaprajzi fejlődése és a lakáskultúra*. In: Ház és ember 10. 5–18.

H. SAS Judit

1972 *A gyermekekkel szembeni családi követelmények alakulása és a történelmi-társadalmi változások.* Szociológia. Az MTA szociológiai bizottságának folyóirata. 2. sz.179–211.

HAJNAL Albert

1984 *Szemléleti keretek az egyének és közösségek életmódjának vizsgálatához.* In: Hoppál Mihály – Szecskő Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták.* A Tömegkommunikációs Kutatóközpont kiadása. Budapest. 59–84.

HALDIN Christina

2008 *The Structural House. Dwelling as a Way of Designing Life.* Ethnologia Scandinavica. A Journal of Nordic Ethnology. vol.38. Lund. Sweden. 116–131.

HANÁK Katalin

1984 *Életmodellek – életmódminták.* In: Hoppál Mihály – Szecskő Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták.* A Tömegkommunikációs Kutatóközpont kiadása. Budapest, 17–31.

HÁMORI Péter

2004 *Korszerű és népi? Korszerű vagy népi? Viták a magyar falu építészetéről a 20. század első felében.* Századvég. 34. sz. 4–23.

HERNÁDI Miklós

1982 *Tárgyak a társadalomban. Bevezetés a tárgyak rendszerébe.* Kozmosz Könyvek. Budapest. 12–28.

HÉRA Gábor– LIGETI György

2006 *Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába.* Osiris Kiadó. Budapest

HOFER Tamás

1983 *A „tárgyak elméletéhez”. Felszerelések és tárgyegyüttesek néprajzi elemzése.* In: Ortutay Gyula (szerk.): *Népi kultúra – népi társadalom XII.* Akadémiai Könyvkiadó. Budapest. 39–61.

1994 *A fogyasztói magatartás mint kutatási téma a néprajzban.* In: Néprajzi Értesítő. Néprajzi Múzeum. Budapest. 75–84.

HOPPÁL Mihály – SZECSKŐ Tamás

1984 *Életmód: modellek és minták*. A Tömegkommunikációs Kutatóközpont kiadása. Budapest

HOPPÁL Mihály

1984 *Életmodellek – kulturális paradigmák*. In: Hoppál Mihály – Szecső Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták*. A Tömegkommunikáció Kutatóközpont kiadása. Budapest

JAKAB Elek

1888 *Kolozsvár története II*. Budapest, Kiadja a sz. kir. Kolozsvár közönsége. Kutatóközpont kiadása. 370–378.

JÁVOR Kata

1981 *A gyermek és a fiatal mint a szülői aspirációk tárgya*. Ethnographia XCII. 1. sz. 89–94.

2000 *A magyar paraszti erkölcs és magatartás*. In: Paládi Kovács Attila (főszerk.): *Magyar Néprajz VIII. Társadalom*. Budapest. 601–692.

2001 *Életmód és életmód-stratégia a pécsi Zsolnay család történetében*. Akadémiai Kiadó. Budapest

2002 *A nemzedékek és nemek viszonyának alakulása Zsombón két esettanulmány tükrében*. In: Szilágyi Miklós (szerk.): *Utak és útvesztők a kisüzemi agrárgazdaságban 1990–1999*. Az MTA Néprajzi Kutatóintézet – MTA Társadalomkutató Központ, Budapest 161–169.

2005 *A szabadidő-eltöltés formáinak változása Zsombón*. In: Schwarcz Gyöngyi, Szarvas Zsuzsa, Szilágyi Miklós (szerk.): *Utóparaszti hagyományok és modernizációs törekvések a magyar vidéken*. MTA Néprajzi Kutatóintézet – MTA Társadalomkutató Központ, Budapest. 307–317.

JÁVOR Kata – MOLNÁR Annamária – SZABÓ Piroska – SÁRKÁNY Mihály

2000 *A falusi társadalom a szocializmus időszakában*. In: Paládi Kovács Attila (főszerk.): *Magyar Néprajz VIII. Társadalom*. Budapest. 977–1006.

K. CSILLÉRY Klára

1952 *Vázlatok a tiszai népi lakáskultúrából*. Ethnographia LVIII. 83–111.

1982 *Szobaberendezés*. In: *Magyar Néprajzi Lexikon V.* 62–68.

1997 *Lakáskultúra*. In: Balassa Iván (főszerk.): *Magyar Néprajz IV.* Anyagi kultúra. Életmód. 327–417.

2002 *A kanapé és a köznapi lakáskultúra modernizálása*. In: *Ház és ember* 15. 59–85.

KASCHUBA, Wolfgang

1999 *Bevezetés az európai etnológiába*. Csokonai Kiadó. Debrecen

KISBÁN Eszter

1997a *Étkezések, ételek – formák és intézmények az újkori magyar táplálkozáskultúrában*. In: Kisbán Eszter – Romsics Imre (szerk.): *A táplálkozáskultúra változatai a 18–20. században*. Kalocsa. 9–24.

1997b *Táplálkozáskultúra*. In: Balassa Iván (főszerk.): *Magyar Néprajz IV.* Életmód. Akadémiai Kiadó. Budapest. 417–585.

KISS András

1994 *Kalandosok – Kalandos temető Kolozsvárt*. In: Kiss András (szerk.): *Források és értelmezések*. Kriterion Könyvkiadó. Bukarest. 83–103.

2005 *Legenda vagy történelmi tény? Bocskai és kolozsvári hóstátiak*. In: *Rubicon* 2005. 2–3 sz. 68–71.

KISS Zita – PÁSZTOR Gyöngyi – PLUGOR Réka – SZABÓ Júlia

2004 *Hóstáti életképek*. In: WEB. Szociológiai folyóirat. A Max Weber Szociológiai Szakkollégium lapja. 13. sz. Kolozsvár

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor

2004 *Globalizáció, individualizáció, modernizáció, urbanizáció és lakásmód Magyarországon*. In: Gergely András – Kemény Márton (szerk.): *Motogoria. Tanulmányok Sárkány Mihály 60. születésnapjára*. MTA Politikai Tudományok Intézete, Budapest. 110–123.

KESZEG Vilmos

2003 *A mai nap mint rítus és mítosz*. *Tabula*. 6 (2). 187–216.

2009 *A vasárnap: natúra vagy kultúra*. In: Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tötszegi Tekla (szerk.): *A fiatalok vasárnapja Európában*. BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék. Kriza János Néprajzi Társaság. Kolozsvár. 18–50.

KOCSIS Gyula

1988 *Hagyatéki leltárak Cegléd (1850–1900)*. Cegléd. A Ceglédi Kossuth Múzeum kiadása.

1995 *Egy mezővárosi család 6 nemzedékének sikeres és sikertelen mobilitási kísérletei*. In: Kocsis Gyula (szerk.): *Ceglédi Füzetek. 30.* A Ceglédi Kossuth Múzeum kiadása. Budapest 5–47.

KOPYTOFF, Igor

2008 *A dolgok kulturális életrajza: a kommodifikáció mint folyamat*. Replika 63. sz. *Tárgy-transzformációk: határátlépés, életrajz, identitás*. 107–131.

KÓSA László

1980 *Egy tanyai gazdaság 1974-ben*. In: Pölöskei Ferenc – Szabad György (szerk.): *A magyar tanyarendszer múltja*. Budapest. 399–425.

2001 *A szocialista falu kutatása, városi néprajz, munkásfolklor*. In: Kósa László: *A magyar néprajz tudománytörténete*. Osiris Könyvkiadó. Budapest. 204–211.

K. KOVÁCS László

2004 *A kolozsvári hóstátiak temetkezése*. Kolozsvár.

1987 *Hóstáti képek*. In: Bálint István János (szerk.): *Kincses Kolozsvár I.* Magvető Könyvkiadó. Budapest. 413–425.

KOVÁCS Emese

1978 *A családi háztartásszervezés átalakulása*. In: Bodrogi Tibor (szerk.): *Varsány. Tanulmányok egy észak-magyarországi falu társadalomnéprajzához*. Budapest. Akadémiai Könyvkiadó. 173–200.

KRESZ Mária

1949 *A hagyományokba való belenevelődés egy parasztfaluban*. Néprajzi Tanulmányok. Budapest. 53–93.

LAMMEL Annamária

1984 *Kontinuitás, átrétegződés, akkulturáció*. In: Hoppál Mihály – Szecső Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták*. Tömegkommunikációs Kutatóközpont. Budapest. 310–346.

LINDER Gusztáv

1894 *A kolozsvári Kalandos-társulatok*. In: *Erdélyi Múzeum 1894*. Kolozsvár.

LOSONCZI Ágnes

1972 *Az életmód az időben, a tárgyakban és az értékekben*. Gondolat. Budapest

MONEY, Annemarie

2007 *Material Culture and the Living Room: The Appropriation and Use of Goods in Everyday Life*. *Journal of Consumer Culture* 7. 355–377.

NAGY Ákos

2009 *A városrendezés áldozatai. A kolozsvári hóstátiak emlékezete a bontások időszakára*. Szakdolgozat. Szakmai irányító: Keszeg Vilmos, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár

NAGY Olga

1989 *A törvény szorításában. Paraszti értékrend és magatartásformák*. Gondolat Könyvkiadó. Budapest. 37–59.

NAGY VARGA Vera

1995 *Alkalmazkodás és szemben állás, volt kulákok egy mezővárosban*. In: Kocsis Gyula (szerk.): *Ceglédi Füzetek*. 30. Budapest. A Ceglédi Kossuth Múzeum kiadása. 49–152.

NÉMETH Sándor

1987 *A kolozsvári hóstátiak*. In: Bálint István János (szerk.): *Kincses Kolozsvár I*. Magvető Könyvkiadó. Budapest. 221–225.

NICOLAU Cezarina

1988 *Lakás és művészet*. In: Lázár Edit (szerk.): *Tett (Tudományos Ismeretterjesztő Melléklet). Tárgyaink*. Kiadja a Hét. Bukarest

NIEDERMÜLLER Péter

1984 *Az életmód mint a mindennapi élet stratégiája (Megjegyzések a városantropológia életmódkutatásaihoz)*. In: Hoppál Mihály – Szecskő Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták*. Budapest, Tömegkommunikációs Kutatóközpont kiadása. 360–374.

OLÁH Sándor

2006 *Vállalkozók falun*. Korunk 6. 28–41.

ÖRSI Julianna

1998 *Emberszötte háló*. Kiadja a Finta Múzeum és Túrkevei Kulturális Egyesület. Túrkeve

PILLICH László

1979 *Előzetes megközelítések egy Hóstát-monográfiához*. In: Gaál Gábor (szerk.): Korunk Évkönyv. XXXVIII. évf. 6. sz. Kolozsvár. 461–464.

1980 *Hóstáti család, hóstáti közösség*. In: Huszár Sándor (szerk.): Tett. Tudományos ismeretterjesztő melléklet 3. sz. Kiadja a Hét. Bukarest. 57–61.

2001 *Kolozsvári Hóstátok – kolozsvári hóstátiak*. In: Dáné Tibor Kálmán – Egyed Ákos – Sipos Gábor – Wolf Rudolf (szerk.): *Kolozsvár 1000 éve*. Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadványa. Kolozsvár. 335–346.

2005 *Volt egyszer egy falu a városban. A kolozsvári hóstátiak kálváriája*. In: Dávid Gyula – Veress Zoltán (szerk.): *Túlélő falvak. Gondok és tervek a Kárpát-medencében*. Erdélyi Könyv Egylet. Kolozsvár. 108–127.

PILLICH László – VETÉSI László – VINCZE Zoltán

1984 *A kolozsvári magyar hóstáti közösség népesedési és szerkezeti átalakulása (1899–1980)*. In: Egyed Péter (szerk.): *Változó Valóság. Városkutatás*. Kriterion Könyvkiadó. Bukarest. 54–114.

PARROTT, Fiona

2005 *It's not forever: the material culture of hope*. In: *Journal of Material Culture* 10. 245–262.

PELLANDINI-SIMÁNYI Léna

2008 „Jaj, mama minek őrzöd ezt a sok kacatot?” Replika 63. sz. *Tárgytranszformációk: határátlépés, életrajz, identitás.* 197–226.

POZSONY Ferenc

1998 *Az erdélyi kalandosok.* In: Pozsony Ferenc (szerk.): *Szól a kakas már. Szász hatás az erdélyi magyar jeles napi szokásokban.* Pro-Print Kiadó. Csíkszereda. 18–25.

2006 *Erdélyi népszokások.* Egyetemi jegyzet. KJNT-BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék. Kolozsvár

ROLSHOVEN, Johanna

2007 *The temptations of the provisional: Multilocality as a way of life.* Ethnologia Europaea 37:1–2 Museum Tusulanum Press. University of Copenhagen. 17–23.

ROMSICS Imre – KISBÁN Eszter

1997 *A táplálkozáskultúra változatai a 18–20. században.* Viski Károly Múzeum. Kalocsa

S. NAGY Katalin

1984 *Lakáskultúránk két alapmodellje: a paraszti és a polgári lakberendezési mód.* In: Hoppál Mihály – Szecskő Tamás (szerk.): *Életmód: modellek is minták.* Tömegkommunikációs Kutatóközpont. Budapest. 274–297.

SIPOS Gábor

2006 *A dalkör története.* In: *A Kolozsvári Református Bethlen Gábor Földész Dalkör 120 éve.* Kolozsvár

SZABÓ T. Attila

1946 *Kolozsvár települése a XIX. sz.-ad végéig.* Kolozsvár. 56–58.

SZABÓ Piroska

1978 *Az időgazdálkodás átalakulása.* In: Bodrogi Tibor (szerk.): *Varsány. Tanulmányok egy észak-magyarországi falu társadalomnéprajzához.* Akadémiai Könyvkiadó. Budapest 277–295.

SZABÓ Márta

2004 *A magyarlapádi házassági anyakönyvek.* In: Pozsony Ferenc – Szabó Á. Töhötöm (szerk.): *Krizsa János Néprajzi Társaság Évkönyve 12.* Kolozsvár. 130–174.

SZACSVAY Éva

2003 *Családtörténet, mentalitás és életmód mint tárgycsoportok megszerkesztője.* In: Fejős Zoltán – Frazon Zsófia (szerk.): *Madok füzetek 1. Néprajzi jelenkutatás és a múzeumi gyűjtemények változása.*

SZARVAS Zsuzsa

1983 *A háztartások eszközkészletének átalakulása és az életmódváltozás összefüggései Szeremlén.* Cumania 9. évf. 293–338.

1988 *Tárgyak és életmód.* Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia kutatócsoportja. Budapest

SZEGŐ Márta

2000 *Idő a gazdaságban.* In: Fejős Zoltán (szerk.): *A megfoghatatlan idő. Tanulmányok.* Néprajzi Múzeum. Budapest. 56–68.

SZÓCSNÉ Gazda Enikő

2010 *Polgárosodás és modernizáció Orbaiszéken. A kovásznai fürdők példája.* In: Acta Siculica. Kiadja a Székely Nemzeti Múzeum. Sepsiszentgyörgy. 565–577.

TATÁR Zoltán

2004 *Kincses külvárosom.* Kalauz Könyvkiadó. Kolozsvár

TAYLOR, Lisa

2002 *From ways of life to lifestyle: The Ordinization of British Gardening Lifestyles* In: European Journal of Communication 17. 479–491.

TOOLE O, Paddy – PRISCA, Were

2008 *Observing Places: using space and material culture in qualitative research.* Journal of Qualitative Research 8. 616–634.

TÓTH G. Péter

2002 *Otthon és külvilág, magánélet és nyilvánosság egy veszprémi polgár szemével.* In: Tóth G. Péter (szerk.): *Struktúra és városkép. A polgári társadalom a Dunántúlon a dualizmus korában.* 571–589.

VEBLEN, Thorstein

1975 *A dologtalan osztály elmélete. Válogatás Thorstein Veblen műveiből.* Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Budapest

VEREBÉLYI Kincső

2009 *Les ailes du temps. Az ifjúság vasárnapja.* In: Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tötszegi Tekla (szerk.): *A fiatalok vasárnapja Európában.* BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék. Kriza János Néprajzi Társaság. Kolozsvár. 18–50.

VÁRINÉ Szilágyi Ibolya

1984 *Életmód, időélmény, jövőkép.* In: Hoppál Mihály – Szecskő Tamás (szerk.): *Életmód: modellek és minták.* Tömegkommunikációs Kutatóközpont kiadása. Budapest. 92–106.

VALUCH Tibor

2003 *A bőséges ínségtől az ínséges bőségig. A fogyasztás változásai Magyarországon az 1956 utáni évtizedekben. A fogyasztáspolitikai és a fogyasztói magatartás változásai.* Évkönyv XI. – *Magyarország a jelenkorban.* Budapest. 51–78.

2005 *Cukros-zsíros kenyér és borjúbécsi – az élelmiszer-fogyasztási és táplálkozási szokások változásai.* Műhely. 1. sz. 57–63.

VARGA E. Árpád

2007 *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája. Népszámlálási adatok 1850–2002 között.*
<http://varga.adatbank.transindex.ro/>

VÁSÁRHELYI János

1933 *A hóstáti lakodalom. Életkép a kolozsvári földészek esküvőjéről.* A magyar nép könyvtára. Kolozsvár

